

Rapport om fuglelivet i området Toppåsen–Langfjell, Nesodden kommune

våren og sommeren 2008

«Nesoddgruppa»
Desember 2008

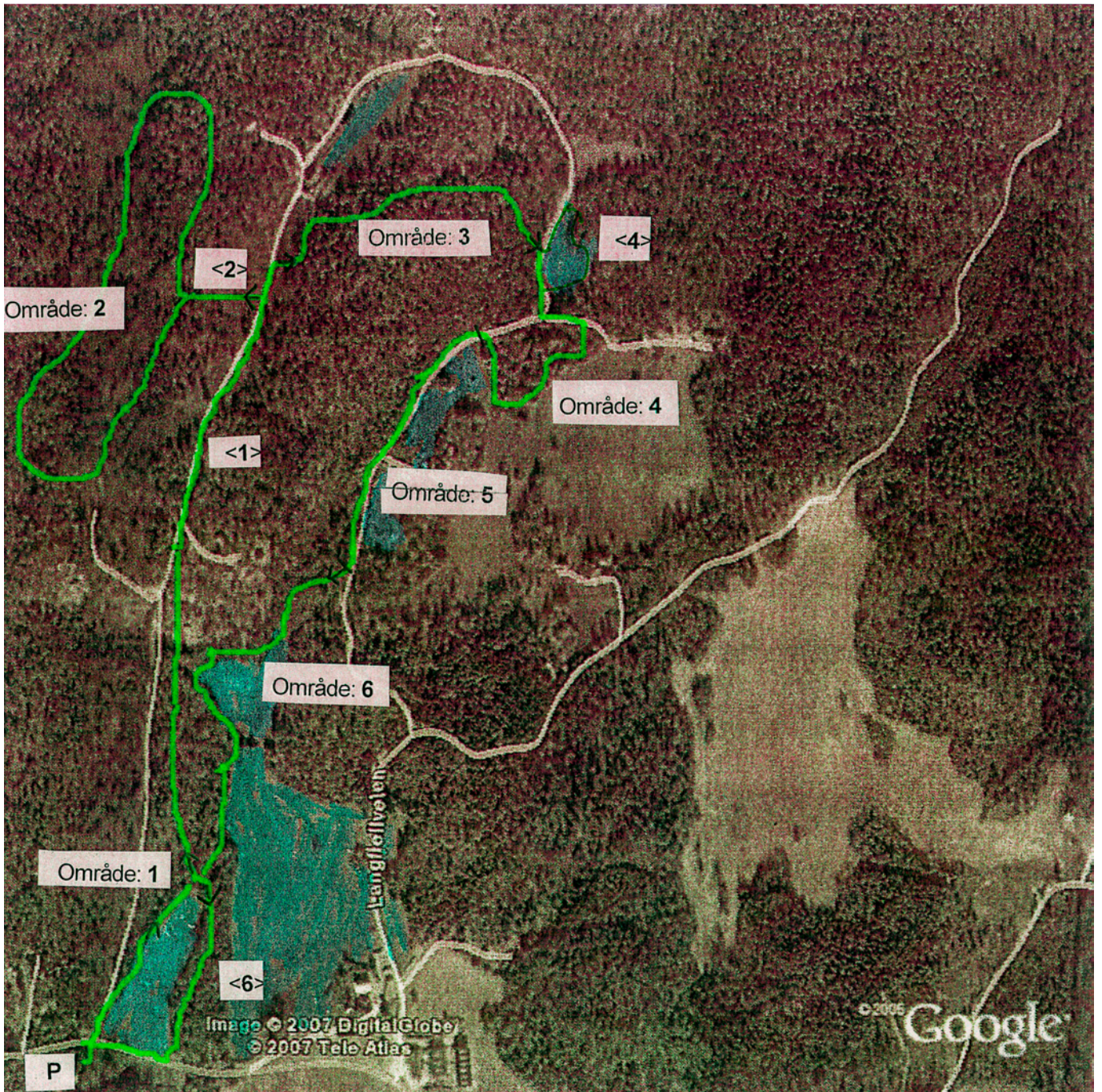

Norsk Ornitologisk Forening,
avd. Oslo og Akershus

Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

leder@nofoa.no
www.nofoa.no

Toppåsen

Innholdsfortegnelse

Kart over området	side 2
Innledning	side 4
Oppsummering av naturverdier i området	side 4
Metode	side 4
Beskrivelse av delområdene	side 5
Tabell: Fugler i området Toppåsen –Langfjell	side 7
Forklaringer til tabell for samtlige arter	side 9
Rødliste over truede fuglearter (sid. 360–363)	side 19

Innledning

Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus har i 2008 kartlagt fuglelivet i området Toppåsen – Langfjell i Nesodden kommune. Områdene ligger i sørenden av kommunen og litt vest, og består av et kolleområde, kulturlandskap og skog. Dette er områder som vanligvis har et rikt fugleliv.

Kartleggingen er blitt utført fordi vi har ønsket å gi forvaltningsmyndigheter kunnskap om hvilke fugler som finnes i området. Vi håper at kunnskapen kan komme til nytte for forvaltningsmyndighetene når de skal planlegge arealbruken for området.

Oppsummering av naturverdier i området Toppåsen – Langfjell

Kartleggingen viste at områdene har totalt 52 arter. Av de totalt 52 artene som ble registrert i områdene, hekket sannsynligvis 41 arter. Kartleggingen viste at i tillegg til 41 arter som sannsynligvis hekker, ble 9 mulige hekkefugler (spurvehauk, rugde, orrfugl, sanglerke, duetrost, gulsanger, stjermeis, stær og gråsisik) registrert i området. For disse indikerer registreringene at arten kan være hekkefugl, men at det er foreløpig usikkert.

En sannsynlig hekkefugl i området er dvergspett som ble registrert i delområde 5 den 28. februar og i delområde 6 den 16. februar, 15. mars og 5. juni. Dvergspetten er truet fugleart som er oppført på den nye *Rødlisten*. Rødlisten er en liste over truede fuglearter i Norge som ble gitt ut av Artsdatabanken i 2006. I denne er artene delt inn i seks kategorier etter grad av truethet. I Rødlisten er dvergspett oppført i kategorien *sårbar*. Blant de mulige hekkefuglene er sanglerke og stær oppført på Rødlisten i kategorien *nær truet*. Sanglerke ble registrert i delområde 6 den 20. april. Stær ble registrert i delområde 3 den 20. april.

Registreringsområdet ble delt inn i seks delområder. Delområdene hadde ulikt antall arter. Område 2 som er registrert som et viktig område for biologisk mangfold i Nesodden kommunes arealdel, og område 6 hadde det høyeste antallet med 33 arter hver, mens område 4 hadde det laveste antallet med 23 arter.

Området var rikt på vanlige spurvefugler som meiser og trostefugler. De mest tallrike artene var ringdue, rødstrupe, svartrost, løvsanger, blåmeis, kjøttmeis, bokfink og gulspurv. Området var også rikt på nøtteskrike, skjære og kråke. Blant de mer uvanlige artene som ble registrert, kan gulsanger og rødstjert nevnes. Gulsanger er en fåtallig hekkefugl i Norge fordi dens hovedutbredelse er lengre syd i Europa. Rødstjerten er en naturlig fåtallig hekkefugl i Norge.

Området var også rikt på spettefugler. I naturen er spettene nyttige fugler fordi de hakker ut hull i trærne som kommer sekundære hullrugere som meiser og spettmeis til gode. Sekundære hullrugere er arter som er avhengig av hulrom i trærne for å hekke men som ikke kan hakke ut disse selv. Blant spettene ble både grønnspett, svartspett, og dvergspett registrert som sannsynligvis hekkende. Flaggspett ble funnet hekkende.

Metode

Toppåsen er et kolleområde omkranset av kulturlandskap og skog. Størsteparten av kolleområdet og det tilgrensende kulturlandskapet på østsiden av kollen ble kartlagt. Området

ble delt inn i seks, nokså små og oversiktlige områder. Gjennom områdene ble det lagt en hovedregistreringsløype som ga god oversikt over terrenget. Denne ble i hovedsak fulgt under registreringen, men noen av registrantene gikk også utenom denne.

Registreringene ble foretatt 15. mars, 5. april, 20. april, 11. mai, 24. mai og 5. juni. Registreringene ble foretatt fra tidlig morgen ved soloppgang og hadde en varighet på to til tre timer. På nesten alle turene ble registreringen foretatt av to personer i lag. Området ble også kartlagt 23. februar, 28. februar og noe kartlagt 22. juni.

Kartleggingen av fuglelivet ble gjennomført på en systematisk måte. Registreringen av fuglelivet ble foretatt ved at man undersøkte kartleggingsområdene og noterte ned hvilke arter som ble sett og hørt og hvilken atferd de hadde.

Kartleggingen viser hvilke fuglearter som finnes og hvor mange som finnes av hver art. I rapporten er dette oppgitt med minimumstall for antall hekkende par for hver av artene. Dette er blitt gjort for å vise hvilke fuglearter som er dominerende for området. Vurderingen av bestanden er gjort ut fra skjønn. Dette er blitt foretatt etter en tankegang om at dersom ett individ registreres i området opptil flere ganger, må det også antas at minst ett par hekker.

Rapporten er skrevet av Ellen Tove Andreassen og kvalitetssikret av Svein Dale. De systematiske registreringene er utført av Finn Tjernshaugen, Knut Henrik Melbye, Jan Berstad, Steinar Olsen, Roy Hansen, Håkon Skånland og Ellen Tove Andreassen. Alle registrantene er bosatt i Nesodden kommune og i hovedsak medlem av Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus. Alle registrantene har lang erfaring med å identifisere fugler. En av personene er utdannet zoolog fra universitetet.

Beskrivelse av området Toppåsen – Langfjell

Område 1 – Oppover Toppåskollen

Fra Toppåsveien går det en sti mot øst. Denne går inn i et område med blandingsskog av gran, furu og løvskog. Innslaget av løvskog øker jo nærmere jordekanten i øst man kommer. Utenfor jordekanten er det dyrket mark med korn som strekker seg bort til Langfjellgårdene. Langs jordekanten finnes det en gammel mosekledd steinmur og en hestekjerresti som går nordover langs med det dyrkede området. Langs hestekjerrestien vokser det store eiker og lønn. Terrenget på Toppåssiden er litt bratt og småkollete. På denne siden vokser det mye løvskog (eik) med spredte furuer og gran innimellom som øker i mengde jo lenger oppover i kolleområdet man kommer. I området finnes det mye einer og bunndekke av gress og blåbær.

Område 2 – Vestre kolleområde på toppen av Toppåsen

Området ved Toppåsveien er et beiteområde. På innsiden av beiteområdet starter det et nytt område bestående av småkoller og ung løvskog med eldre bjørk og furu innimellom. Mellom disse finnes det også store einere og et stort flott eiketree. På kanten av kollene går det en bratt nedstigning til en gammel hogstflate. Hogstflaten er slak, og på denne vokser det en del store og mellomstore løvtrær av eik og osp og hasselkjer i midten av området. I nordenden av hogstflaten vokser det en del furutrær, noe gran, mye hassel og noe gråor og lind. I oppoverstigningen tilbake til kollene går det en sti. Langs denne finnes det blant annet noen stubbtrær og avkappede bjørketrær samt furutrær og einere. Furutrærne er middels gamle.

Område 3 – Østre kolleområde på toppen av Toppåsen

Området er kollete og starter helt oppe i Toppåsveien og heller nedover mot Toppåsveien i øst mot Langfjell. Helt øverst i registreringsområdet finnes det mange små koller. På disse vokser det i hovedsak furuer som er av ung og middels gammel alder. Bunndekket består i hovedsak av mose og noen einere. På kanten av kollene vokser det spredte, gamle furuer, og fra disse kollene er det godt og vidt utsyn over Nesoddlandet.

Nedenfor kanten av kollene er terrenget bratt og urete. I nedklatringen vokser det gamle, lave og krokete furuer på skrinn jord ytterst på kollene. Litt lenger nede i det bratte terrenget, vokser det løvskog av mye osp, med blant annet noe eik, lind og lønn. Flere av trærne er gamle og har hulrom i seg. Bunndekket er hovedsakelig blåbærlyng, ispedd bregner og einer. Den nederste delen av skråningen er urete og mot veien vokser det en del store gran og mye hasselkjær.

Område 4 – To små områder med dyrket mark på østsiden av Toppåskollen

Når man kommer ned av den bratte skråningen i område 3 møter man Toppåsveien som går i en hestesko gjennom området i forhold til startpunktet. På motsatt side av Toppåsveien ligger det et ene dyrkede arealet vi kartlegger. På nedsiden av krysset Toppåsveien/Langfjellveien finnes det andre dyrkede arealet vi kartlegger.

Det dyrkede arealet nedenfor krysset Toppåsveien/Langfjellveien grenser til et beiteområde. Området er nokså åpent med mye løvskog av blant annet ask, lønn, alm, lind. Noen er trærne er storvokste og står spredt, men mye av løvskogen er buskvegetasjon. Bunndekket har mye bregner og gress. I området finnes det også noen spredte belter med tett ung løvskog av rogn, ask og hassel, og noen større ospetrær.

Område 5 – Brattsiden av Toppåskollen i øst og området langs Langfjellveien

Det bratte, urete sidene av Toppåskollen i øst følger Toppåsveien og Langfjellveien. Vegetasjonen i bratterrenget har mye likheter med den som finnes i nedstigningen i område 3. Den er med andre ord bratt, urete og løvskogsdominert med mye osp, eik, lind og lønn. Bunndekket består av mye einer og bregner. Området avgrenses mot Toppåsveien med mye hasselkjær, noe gran og mye unge løvtrær.

Område 6 – Tanger av edelløvskog i kulturlandskapet på østsiden av Toppåskollen

Fra Langfjellveien i retning sør går det en sti mot høyre som går inn i et hellende terreng. Øverst i dette hellende området vokser det mye barskog med dominans av gran. Nederst i terrenget vokser det løvskog. Denne består av høye tynne bjørk med mye lønn, lind og gråor innimellom. Bunndekket består av mye hasselkjær. I enden av området møter man dyrket mark. Langs jordekanten går det et tråkk som følges over til hestekjerrestien i område 1. Fra denne følger man et løvskogsbelte som krysser det dyrkede arealet for å komme over til en løvskogsskledd tange (til venstre over steingjerdet) i kulturlandskapet. Vegetasjonen på tangen domineres av løvskog med blant annet store ospetrær, mindre trær av lønn, svartor, eik, gran, hassel, rogn og annen vegetasjon.

Tabell - Fugler i området Toppåsen – Langfjell

Status:

S: Sannsynlig hekkefugl, T: Trekkfugl, B: Besøkende i hekketiden, ikke hekkende, M: Mulig hekkefugl (indikerer at arten kan være hekkefugl, men at det foreløpig er usikkert).

Koder:

X: Individer observert, P: Par observert, U: Unger observert, R: Reir observert.

Art	Status	Antall hekkende par	Områder						
			1	2	3	4	5	6	I omr.
1. Grågås	T								X
2. Spurvehauk	M			X					
3. Trane	T			X					
4. Rugde	M			X					
5. Orrfugl	M								X
6. Ringdue	S	≥ 11	X	X	X	X	X	X	X
7. Tårnseiler	S	≥ 1						X	
8. Grønspett	S	≥ 2	X	X	X		X	X	X
9. Svartspett	S	≥ 1	X	X					
10. Flaggspett	S	≥ 3	X	X	X	XR	X	XP	X
11. Dvergspett	S	≥ 1					X	X	
12. Sanglerke	M							X	
13. Låvesvale	S	≥ 2			X	X	X	XP	
14. Trepplerke	S	≥ 1		X					
15. Linerle	S	≥ 2		X		X		X	
16. Gjerdesmett	S	≥ 3	X	X	X	X	X	X	
17. Rødstrupe	S	≥ 10	X	X	X	X	X	X	X
18. Rødstjert	S	≥ 1			XP				
19. Steinskvett	T							X	
20. Svarttrost	S	≥ 13	XP	XRP	X	X	X	X	X
21. Gråtrost	S	≥ 9	X	XP	X	X	X	XR	
22. Måltrost	S	≥ 7	X	XR		X		XR	X
23. Rødvingetrost	S	≥ 5	X	X	X	X	X	X	X
24. Duetrost	M		X						
25. Gulsanger	M			X					
26. Møller	S	≥ 3	X		X	X	X	X	
27. Hagesanger	S	≥ 4	X	X		X		XP	
28. Munk	S	≥ 3		X				X	X

Art	Status	Antall hekkende par	Områder						
			1	2	3	4	5	6	I omr.
29. Gransanger	S	≥ 2		X			X		
30. Løvsanger	S	≥ 11	X	X	X	X	X	X	
31. Fuglekonge	S	≥ 7	X	X	X		X		
32. Grå fl.snapper	S	≥ 2				X		X	
33. Svarthvit fl.sn.	S	≥ 3	X	X	X	X	X	X	
34. Stjertmeis	M		X						
35. Granmeis	S	≥ 3	X	X			X	X	
36. Toppmeis	S	≥ 3		XP				X	
37. Svartmeis	S	≥ 6	X	X	X		X	X	
38. Blåmeis	S	≥ 12	X	X	X	X	X	X	X
39. Kjøttmeis	S	≥ 15	X	XP	X	XP	X	XP	XP
40. Spettmeis	S	≥ 10	X	X	XP	X	XP	X	X
41. Nøtteskrike	S	≥ 4	X	X	X		X	X	
42. Skjære	S	≥ 3	X		X	X	X	X	
43. Kråke	S	≥ 3	X		X			X	X
44. Stær	M				X				
45. Pilfink	S	≥ 1					XP		
46. Bokfink	S	≥ 15	X	X	X	X	X	X	
47. Grønnfink	S	≥ 8	X	X		X	X	X	X
48. Grønnsisik	S	≥ 1				X			
49. Gråsisik	M		X						
50. Grankorsnebb	S	≥ 3	X						
51. Dompap	S	≥ 7	X	XP	X	X			
52. Gulspurv	S	≥ 11	X	X	X		X	X	
Totalt antall arter	52		31	33	25	23	27	33	14

Forklaringer til tabellen:

1. Grågås

Status: T

I området: Tre individer trakk over 15/3.

2. Spurvehauk

Status: M

Område 2: Ett individ var taust 5/4.

3. Trane

Status: T

Område 2: Traner flyr over 11/5.

4. Rugde

Status: M

Område 2: Ett individ var taust 24/5.

5. Orrfugl

Status: M

I området: Spill hørt 15/3.

6. Ringdue

Status: S

Område 1: Ett individ sang 5/4, to individer sang og to individer var tause 20/4, ett individ sang 11/5, 24/5.

Område 2: Ett individ sang 5/4, to individer sang 20/4, ett individ sang 11/5, 24/5, 5/6.

Område 3: Ett individ sang 20/4, 11/5, ett individ var taust 5/6.

Område 4: Ett individ sang 5/4, 11/5, to individer sang 5/6.

Område 5: Ett individ sang 20/4.

Område 6: Ett individ sang 5/4, 24/5, ett individ var taust 5/6.

I området: To individer sang 15/3, ett individ sang 20/4, 5/6.

7. Tårnseiler

Status: S

Område 6: Ett individ var taust 5/6.

8. Grønspett

Status: S

Område 1: To ropende individer ble hørt 15/3, ett individ ropte 5/4, ett individ var taust 20/4.

Område 2: To individer var tause 28/2, ett individ ropte og ett par ble sett 20/4.

Område 3: Ett individ ropte 11/5.

Område 5: Ett individ med lokkerop 17/4.

Område 6: Hakking fra en av de store spettene ble hørt 15/3.

I området: Ett individ ropte 15/3, hakking fra en av de store spettene ble hørt 15/3.

9. Svartspett

Status: S

Område 1: Ett individ trommet 5/6.

Område 2: Hakkemerker (årets) ble funnet 20/4, ett individ ropte 24/5.

10. Flaggspett

Status: S

Område 1: Ett individ varslet 5/4, ett individ trommet 20/4, ett individ varslet 5/6.

Område 2: Ett individ varslet 5/4, ett individ varslet 11/5.

Område 3: Ett individ trommet 20/4, ett individ varslet 5/6.

Område 4: Ett individ ropte 5/4, ett reir ble funnet 5/6.

Område 5: Tre tause individer ble registrert 28/2.

Område 6: To tause individer ble registrert 28/2, ett individ ropte og ett par ble sett 15/3, ett individ ropte 5/4, to individer varslet 11/5.

I området: To trommende individer ble hørt 15/3, ett individ trommet 20/4.

11. Dvergspett

Status: S

Område 5: To tause individer ble registrert hvorav den ene var en hann 28/2.

Område 6: Ett individ trommet og ropte lokkerop 16/2, ett individ ropte 15/3, ett individ ropte 5/6.

12. Sanglerke

Status: M

Område 6: Ett individ sang 20/4.

13. Låvesvale

Status: S

Område 3: Ett individ var taust 24/5.

Område 4: Fem individer sang 11/5, tre individer var tause 5/6.

Område 5: To individer var tause 5/6.

Område 6: Ett par fløy over det dyrkede arealet utenfor øya i område 6 den 22/6.

14. Trepiplerke

Status: S

Område 2: Ett individ sang 24/5.

15. Linerle

Status: S

Område 2: Ett individ sang 5/4.

Område 4: Ett individ var taust 20/4.

Område 6: Ett individ var taust 5/6.

16. Gjerdesmett

Status: S

Område 1: Ett individ sang 20/4.

Område 2: Ett individ sang 15/3, 5/4, ett individ varslet 5/6.

Område 3: Ett individ sang 20/4.

Område 4: Ett individ sang 5/6.

Område 5: Ett individ sang 11/5.

Område 6: Ett individ sang 15/3, 5/4.

17. Rødstrupe

Status: S

Område 1: Ett individ sang 5/4, åtte individer sang 20/4, ett individ sang 24/5, to individer sang 5/6.

Område 2: Syv individer sang 20/4, to individer sang 11/5, ett individ varslet 24/5.

Område 3: Fem individer sang 20/4, ett individ sang 11/5.

Område 4: Ett individ var taust 5/6.

Område 5: Tre individer sang 20/4.

Område 6: Tre individer sang 20/4, to individer sang 11/5, ett individ var taust og ett individ varslet 5/6.

I området: Ett individ sang 20/4.

18. Rødstjert

Status: S

Område 3: Ett par varslet 22/6.

19. Steinskvett

Status: T

Område 6: Ett individ var taust 24/5.

20. Svarttrost

Status: S

Område 1: Tre individer sang og ett par ble registrert 5/4, to individer varslet og ett individ sang 11/5, ett individ sang 24/5, to individer sang og ett individ var taust 5/6.

Område 2: To individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, ett individ sang og ett par ble registrert 20/4, ett individ varslet og ett reir ble funnet 11/5, ett individ sang 24/5, ett individ varslet 5/6.

Område 3: Ett individ varslet 20/4, ett individ sang 24/5.

Område 4: Ett individ sang 5/4, 11/5, ett individ var taust 5/6.

Område 5: Ett individ sang og ett individ varslet 20/4, ett individ var taust 5/6.

Område 6: Ett individ var taust 15/3, to individer varslet og ett individ sang 11/5, to individer sang og ett individ var taust 5/6.

I området: To individer sang 15/3, ett individ var taust 20/4.

21. Gråtrost

Status: S

Område 1: Ett individ sang 20/4, 24/5.

Område 2: Ett par ble sett 20/4, ett individ var taust 24/5.

Område 3: Flere ble sett (trekk) 20/4, ett individ sang 5/6.

Område 4: Ett individ varslet 11/5, to individer sang og ett individ var taust 5/6.

Område 5: Ett individ sang 20/4, ett individ varslet 11/5.

Område 6: Tre individer sang 20/4, to individer varslet og tre reir ble funnet 11/5, ett individ var taust 24/5, to individer varslet 5/6.

22. Måltrost

Status: S

Område 1: Ett individ sang 5/4, to individer sang 20/4, ett individ sang 24/5, to individer sang 5/6.

Område 2: Ett individ sang 5/4, tre individer sang 20/4, ett individ varslet og tre reir ble funnet 11/5, ett individ var taust 24/5, ett individ sang 5/6.

Område 4: Ett individ sang 20/4.

Område 6: Ett individ sang 20/4, ett reir ble funnet 11/5, ett individ var taust 5/6.

I området: Ett individ sang 20/4.

23. Rødvingetrost

Status: S

Område 1: Ett individ sang 20/4, ett individ var taust 24/5.

Område 2: Ett individ sang 5/4, trekk over området 20/4, ett individ var taust 24/5, ett individ varslet 5/6.

Område 3: Trekk over området 20/4.

Område 4: Ett individ sang 5/4, trekk over området 20/4, to individer var taust 5/6.

Område 5: Trekk over området 20/4.

Område 6: Trekk over området 20/4, ett individ varslet 5/6.

I området: Trekk over området 20/4.

24. Duetrost

Status: M

Område 1: Ett individ sang 5/4.

25. Gulsanger

Status: M

Område 2: Ett individ sang 5/6.

26. Møller

Status: S

Område 1: Ett individ sang 24/5.

Område 3: Ett individ sang 5/6.

Område 4: Ett individ sang 24/5.

Område 5: Ett individ sang 24/5, 5/6.

Område 6: Ett individ sang 5/6.

27. Hagesanger

Status: S

Område 1: Ett individ sang 24/5.

Område 2: Ett individ sang 5/6.

Område 4: To individer sang 5/6.

Område 6: Ett par ble registrert og ett individ sang 11/5, ett individ sang 24/5.

28. Munk

Status: S

Område 2: Ett individ sang 11/5, 24/5.

Område 5: Ett individ sang 11/5, 24/5.

Område 6: Ett individ var taust 11/5, ett individ sang 24/5.

29. Gransanger

Status: S

Område 2: Ett individ sang 20/4, to individer sang 5/6.

Område 5: Ett individ sang 20/4.

30. Løvsanger

Status: S

Område 1: Seks individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, fire individer sang 5/6.

Område 2: To individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, tre individer sang 5/6.

Område 3: To individer sang 11/5, ett individ sang 24/5.

Område 4: Ett individ sang 11/5.

Område 5: To individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, to individer sang 5/6.

Område 6: To individer sang 11/5, ett individ sang 24/5.

31. Fuglekonge

Status: S

Område 1: Ett individ sang 23/2, 5/4, 24/5, 5/6.

Område 2: To individer sang 23/2, 5/4.

Område 3: Ett individ sang 23/2, fire individer var tause 28/2, ett individ sang 24/5.

Område 5: To individer sang og tre individer var tause 28/2.

32. Gråfluesnapper

Status: S

Område 4: Ett individ sang 5/6.

Område 6: Ett individ varslet 5/6.

33. Svarthvit fluesnapper

Status: S

Område 1: Ett individ sang og ett individ varslet 11/5.

Område 2: Ett individ sang 11/5, 24/5.

Område 3: Ett individ varslet 11/5.

Område 4: Ett individ sang 11/5, 24/5.

Område 5: Ett individ sang 11/5.

Område 6: Ett individ varslet 11/5.

34. Stjertmeis

Status: M

Område 1: Seks tause individer ble sett 16/2.

35. Granmeis

Status: S

Område 1: Ett individ sang 15/3, 20/4.

Område 2: Ett individ sang 15/3, 5/4, 5/6.

Område 5: Ett individ sang 15/3, 5/6.

Område 6: Ett individ sang 15/3.

36. Toppmeis

Status: S

Område 2: To par ble registrert 23/2.

Område 6: Ett individ sang 11/5.

37. Svartmeis

Status: S

Område 1: Ett individ sang 11/5.

Område 2: Ett individ sang 15/3.

Område 3: Ett individ sang 15/3, 20/4, to individer sang 5/6.

Område 5: Ett individ var taust 24/5.

Område 6: To individer sang 28/2, ett individ sang 11/5.

38. Blåmeis

Status: S

Område 1: Tre individer sang 28/2, fire individer sang og ett individ varslet 15/3, ett individ sang 5/4, fire individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, to individer sang 5/6.

Område 2: Tre individer sang og ett individ varslet 23/2, to tause individer ble registrert 28/2, fem individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, to individer sang og ett individ var taust 20/4, tre individer sang 11/5, ett individ var taust 5/6.

Område 3: Ett individ var taust og ett individ sang 23/2, tre tause individer ble registrert 28/2, to individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, fire individer sang 20/4, ett individ sang 11/5.

Område 4: To individer varslet 28/2, ett individ sang 5/4.

Område 5: Fire individer sang 15/3, ett individ sang 20/4, to individer sang 11/5.

Område 6: To individer sang 28/2, tre individer sang 15/3, ett individ var taust 20/4, ett individ varslet 11/5, ett individ sang 24/5.

I området: Ett individ sang 15/3.

39. Kjøttmeis

Status: S

Område 1: Tre individer sang og fire individer varslet 28/2, tre individer sang og ett individ varslet 15/3, ett individ sang 5/4, 20/4, ett individ varslet 11/5, ett individ sang 24/5, tre individer sang 5/6.

Område 2: Ett individ sang og ett individ varslet 23/2, to individer sang og fire individer varslet 28/2, fem individer sang og ett par ble registrert 15/3, ett individ sang 5/4, fire individer sang 20/4, ett individ sang 11/5, 24/5, ett individ sang og ett individ varslet 5/6.

Område 3: To individer sang 23/2, to individer varslet 28/2, seks individer sang og ett individ varslet 15/3, fire individer sang 20/4, to individer sang 11/5, ett individ sang og ett individ var taust 5/6.

Område 4: To individer sang og ett par ble registrert 15/3, ett individ var taust 5/6.

Område 5: Ett individ varslet 23/2, ett individ sang 15/3, 20/4, 11/5, ett individ var taust 24/5.

Område 6: Ett individ sang 23/2, to individer sang og ett par ble registrert 15/3, ett individ sang 5/4, 20/4, 24/5, ett individ sang og ett individ varslet 5/6.

I området: To individer sang og ett par ble registrert 23/2, ett individ sang 15/3.

40. Spettmeis

Status: S

Område 1: To individer sang 28/2, ett individ sang 15/3, 5/4.

Område 2: To individer sang 23/2, ett individ sang 15/3, 5/4, 20/4.

Område 3: Ett par ble registrert 23/2, tre individer varslet 28/2, ett individ sang 15/3, 5/4.

Område 4: To individer sang 28/2, ett individ sang 20/4.

Område 5: Ett par ble registrert 15/3, ett individ sang 5/4, to individer sang 20/4, ett individ varslet 5/6.

Område 6: To individer sang 28/2, ett individ sang 5/4, 20/4, ett individ var taust 5/6.

I området: Ett individ sang 23/2, to individer sang 15/3.

41. Nøtteskrike

Status: S

Område 1: Ett individ varslet 11/5.

Område 2: Tre individer varslet 28/2, ett individ varslet 5/4, ett individ skrek (ropte) 20/4.

Område 3: To individer skrek 15/3, ett individ varslet 5/4.

Område 5: To individer var tause 28/2, ett individ var taust 20/4.

Område 6: Ett individ var taust 15/3, 5/6.

42. Skjære

Status: S

Område 1: To individer var tause 15/3, ett individ var taust 5/4.

Område 3: To individer varslet 28/2, ett individ var taust 5/4.

Område 4: Ett individ var taust 15/3.

Område 5: Ett individ skvatret 20/4, ett individ var taust 5/6.

Område 6: Ett individ skvatret 15/3.

43. Kråke

Status: S

Område 1: To individer varslet 28/2, to individer ropte 15/3, ett individ ropte 5/4, 20/4, ett individ varslet 11/5, ett individ ropte 24/5, tre individer varslet 5/6.

Område 3: To individer var tause 5/6.

Område 6: Ett individ ropte 20/4, ett individ varslet 5/6.

I området: Ett individ ropte 23/2, ett individ var taust og ett individ ropte 15/3, to individer ropte 20/4, ett individ varslet 5/6.

44. Stær

Status: M

Område 3: Tre individer var tause 20/4.

45. Pilfink

Status: S

Område 5: Ett par ble registrert og ett individ var taust 15/3.

46. Bokfink

Status: S

Område 1: Ett individ sang 5/4, tre individer sang 20/4, fire individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, fem individer sang og ett individ varslet 5/6.

Område 2: Ett individ sang 5/4, 20/4, fire individer sang 11/5, ett individ sang og ett individ varslet 24/5, ett individ varslet og ett individ sang 5/6.

Område 3: To individer sang 20/4, ett individ sang 24/5, tre individer sang 5/6.

Område 4: Ett individ sang 5/4, 20/4, to individer sang 11/5, og ett individ sang 5/6.

Område 5: Ett individ sang 5/4, fire individer sang 20/4, ett individ sang og ett individ varslet 11/5.

Område 6: Ett individ sang 15/3, 5/4, fire individer sang og ett individ var taust 20/4, fem individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, ett individ sang og ett individ varslet 5/6.

47. **Grønnfink**

Status: S

Område 1: Fire individer sang 28/2, to individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, to individer sang 20/4, to individer varslet og ett individ sang 11/5, ett individ sang 5/6.

Område 2: Ett individ varslet 11/5, ett individ sang 24/5, 5/6.

Område 4: Ett individ varslet 11/5.

Område 5: To individer sang 15/3, ett individ sang 11/5, 5/6.

Område 6: Ett individ sang 5/4, tre individer varslet og ett individ sang 11/5.

I området: To individer sang 23/2, to individer sang 15/3, ett individ sang 20/4.

48. **Grønnsisik**

Status: S

Område 4: Ett individ sang 11/5, tre tause individer ble registrert 5/6.

49. **Gråsisik**

Status: M

Område 1: Ett individ sang 15/3.

50. **Grankorsnebb**

Status: S

Område 1: Tolv tause individer ble sett 5/6.

51. **Dompap**

Status: S

Område 1: To individer sang 28/2.

Område 2: Tre par ble sett 28/2.

Område 3: Ett individ sang i flukt 15/3.

Område 4: To individer sang og ett individ var taust 23/2, to individer sang 28/2.

52. **Gulspurv**

Status: S

Område 1: To individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, to individer sang 20/4, to individer sang og ett individ varslet 11/5, ett individ var taust 24/5, fire individer sang og ett individ var taust 5/6.

Område 2: To individer sang 15/3, ett individ sang 5/4, 20/4, ett individ varslet og ett individ sang 11/5, ett individ sang 24/5, fire individer sang 5/6.

Område 3: To individer sang 15/3, ett individ var taust 20/4, tre individer varslet 11/5, ett individ sang 5/6.

Område 5: Ett individ sang 5/4.

Område 6: Fem tause individer ble registrert 23/2, fire individer sang 15/3, ett individ sang 20/4, fire individer sang 11/5, ett individ sang 24/5, to individer sang 5/6.

Pattedyr: Ekskrement fra hare, rådyr og elg ble funnet i område 1 23/2, ett ekorn ble sett 5/4, ett rådyr ble sett 20/4. I område 2 en stor hoggorm sett 11/5, i område 5 ble en buorm sett 11/5 (over 40 cm).

Noen GPS-punkter:

Område 1

N 59°45.079, E 010° 36.162, 100 m.o.h.

N 59°45.100, E 010° 36.192, 100 m.o.h.

N 59°45.172, E 010° 36.180, 122 m.o.h.

Område 2

N 59°45.411, E 010° 36.255, 164 m.o.h.

N 59°45.411, E 010° 36.173, 162 m.o.h.

N 59°45.379, E 010° 36.085, 141 m.o.h.

N 59°45.385, E 010° 36.044, 142 m.o.h.

N 59°45.416, E 010° 36.008, 135 m.o.h.

N 59°45.488, E 010° 36.117, 156 m.o.h.

N 59°45.490, E 010° 36.323, 171 m.o.h.

Område 3

N 59°45.439, E 010° 36.323, 173 m.o.h.

N 59°45.415, E 010° 36.404, 169 m.o.h.

N 59°45.447 E 010° 36.487, 165 m.o.h.

N 59°45.490, E 010° 36.613, 152 m.o.h.

N 59°45.544, E 010° 36.663, 156 m.o.h.

N 59°45.462, E 010° 36.641, 143 m.o.h.

N 59°45.309, E 010° 36.417, 138 m.o.h.

Område 5

N 59°45.273, E 010° 36.363, 131 m.o.h.

N 59°45.201 E 010° 36.287, 116 m.o.h.

N 59°45.125, E 010° 36.247, 110 m.o.h.

N 59°45.016, E 010° 36.221, 103 m.o.h.

negativt for en del skoglevende fuglearter, som for eksempel spettene. Konkurransen med fiskerier og drukning i fiskeredsaker er negative påvirkningsfaktorer for flere sjøfuglearter. Akkumulering av miljøgifter er et problem for enkelte arter, særlig i nordområdene. Klimaendringer vil bl.a. kunne påvirke arktiske arter som er avhengige av havis, og en reduksjon av isdekket vil gjøre større deler av Arktis tilgjengelig for menneskelig aktivitet, slik som petroleumsutvikling og turisme. Tekniske inngrep som vannstandsregulering, kraftlinjer, vindmøller, veibygging, samt hyttebygging og fritidsaktiviteter kan være negativt for enkelte arter. Spredning av mink har påvirket sjøfuglbestander negativt. For noen arter antas det også at det er forhold under trekket eller på overvintringsområdene som er årsak til den negative bestandsutviklingen.

Nomenklatur

Vi har fulgt de anbefalinger som er gitt av Association of European Rarities Committees (AERC) Taxonomic Advisory Committee (TAC) og British Ornithologists' Union Records Committee (BOURC) sine avgjørelser på taksonomiske spørsmål er blitt fulgt. Denne systematikken og nomenklaturen er også brukt i den siste norske fuglelisten presentert på Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF) sin nettside: <http://home.no.net/nskf/>.

Ekspertgruppen

Ekspertgruppen har bestått av John Atle Kålås (leder), Jan

and tourism. Technical interventions such as regulation of water level, power lines, wind mills, road construction, construction of huts and leisure activities, may adversely affect some species. Dispersion of mink (*Mustela vison*) has been adverse to populations of sea birds. For some species the negative population development may also be due to factors during migrations or in the wintering areas.

Nomenclature

We followed recommendations given by the Taxonomic Advisory Committee (TAC) of Association of European Rarities Committee (AERC), and decisions on taxonomic issues provided by British Ornithologists Union Records Committee (BOURC). The same systematics and nomenclature were also used in the latest list of Norwegian birds, presented on the website of Norwegian Rarities Committee for Birds (NSKF) (<http://home.no.net/nskf/>).

Group of Experts

The group of experts consisted of John Atle Kålås (leader), Jan Ove Gjershaug (secretary), Jan Lifjeld, Karl-Birger Strann, Hallvard Strøm, and Per Gustav Thingstad.

Tabell 62. Totalt antall registrerte arter av hekkefugl i Norge og på Svalbard, antall vurderte arter, antall rødlistede arter, og prosentandel rødlistede arter av antall vurderte. *Total number of breeding species of birds in Norway and Svalbard, number of assessed species, number of species on the Red List, and Red List species as percentage of assessed species.*

	Registrert Registered	Vurdert Assessed	Rødlistet On the Red List	Prosent Percent
Norge Norway	248	230	78	34
Svalbard	49	34	16	47
Totalt Total		264	94	

Tabell 63. Antall fuglearter i ulike rødlistekategorier. *Number of bird species in different Red List categories.*

	RE	CR	EN	VU	NT	DD	Totalt Total
Norge Norway	4	5	8	24	36	1	78
Svalbard			4	5	7		16
Totalt Total	4	5	12	29	43	1	94

Rødliste over Fugler Red List of Aves

Lister Lists:

G Oppført på IUCN sin globale rødliste 2006 *Included on the 2006 Global IUCN Red List*

I Oppført på en eller flere internasjonale konvensjonslister *Included on one or several international convention lists* (Bern I, II, Bonn I, II, CITES I, II)

Kategorier Categories:

RE (Utdødd i Norge *Regionally Extinct*), CR (Kritisk truet *Critically Endangered*), EN (Sterkt truet *Endangered*), VU (Sårbar *Vulnerable*), NT (Nær truet *Near Threatened*), DD (Datamangel *Data Deficient*)

Kriterier Criteria:

A (Sterk populasjonsreduksjon *Severe population reduction*),

B (Lite areal under reduksjon *Limited area in decline*),

C (Liten populasjon under reduksjon *Small population in decline*) og D (Svært liten populasjon/areal *Very small population/area*)

Naturtyper Type of environment:

J (Jordbrukslandskap *Agricultural landscape*), S (Skog *Forest*),

F (Fjell/Tundra *Mountain/Tundra*), V (Våtmarker/Vannkant *Wetland*),

L (Limnisk miljø *Limnic environment*), K (Kyst/Havstrand *Coast/*

Seashore), M (Marint miljø *Marine environment*)

Art Species	Norsk artsnavn Norwegian common name	Lister Lists	Kategori Category	Kriterier Criteria	Naturtype Type of environment
Norge Norway					
<i>Accipiter gentilis</i>	Hønehauk	I	VU	C1	S
<i>Alauda arvensis</i>	Sanglerke		NT		J
<i>Anas acuta</i>	Stjertand	I	NT		L, V
<i>Anas clypeata</i>	Skjeand	I	VU	D1	K, L, V
<i>Anas querquedula</i>	Knekkand	I	EN	D1	V
<i>Anas strepera</i>	Snadderand	I	VU ^o	D1	K, L, V
<i>Anser erythropus</i>	Dverggås	GI	CR	C1	J, L, S, V
<i>Anser fabalis</i>	Sædgås	I	VU	D1	J, L, S, V
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kongeørn	I	NT		F, K, S
<i>Aythya marila</i>	Bergand	I	VU	C1	L
<i>Bubo bubo</i>	Hubro	I	EN	C1	J, K, S
<i>Bubo scandiacus</i>	Snøugle	I	VU ^o	D1	F
<i>Buteo lagopus</i>	Fjellvåk	I	NT		F, S
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Nattravn	I	VU	D1	S
<i>Carduelis flavirostris</i>	Bergirisk	I	NT		F, S
<i>Cephus grylle</i>	Teist		NT		K, M
<i>Charadrius dubius</i>	Dverglo	I	NT ^o		J, V
<i>Circus aeruginosus</i>	Sivhauk	I	VU ^o	D1	V
<i>Circus cyaneus</i>	Myrhauk	I	VU	D1	F, S, V
<i>Columba livia</i>	Klippedue		RE		J, K
<i>Coturnix coturnix</i>	Vaktel		NT ^o		J
<i>Crex crex</i>	Åkerrikse	GI	CR	D1	J, K

Art Species	Norsk artsnavn Norwegian common name	Lister Lists	Kategori Category	Kriterier Criteria	Naturtype Type of environment
<i>Cygnus cygnus</i>	Sangsvane	I	NT ^o		L
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Hvitryggspett	I	NT		S
<i>Dendrocopos minor</i>	Dvergspett	I	VU	C1	S
<i>Emberiza calandra</i>	Kornspurv		RE		J
<i>Emberiza hortulana</i>	Hortulan		CR	C2a(ii)	J, S
<i>Emberiza pusilla</i>	Dvergspurv	I	EN ^o	D1	S
<i>Emberiza rustica</i>	Vierspurv	I	NT ^o		S, V
<i>Eremophila alpestris</i>	Fjellerke	I	NT		F
<i>Falco peregrinus</i>	Vandrefalk	I	NT ^o		K, S
<i>Falco rusticolus</i>	Jaktfalk	I	NT		F, K, S
<i>Falco subbuteo</i>	Lerkefalk	I	VU ^o	D1	L, S, V
<i>Fratercula arctica</i>	Lunde		VU	A2b	K, M
<i>Galerida cristata</i>	Topplerke		RE		J
<i>Gallinago media</i>	Dobbeltbekkasin	GI	NT		F, S, V
<i>Gallinula chloropus</i>	Sivhøne		NT		L, V
<i>Gavia arctica</i>	Storlom	I	VU	C1	L
<i>Lanius collurio</i>	Tornskate	I	VU	C1	J, S
<i>Lanius excubitor</i>	Varsler	I	NT		S, V
<i>Larus ridibundus</i>	Hettemåke		NT		L, V
<i>Limicola falcinellus</i>	Fjellmyrløper	I	VU	C1	V
<i>Limosa limosa</i>	Svarthalespove	G	EN	D1	J, K, V
<i>Locustella naevia</i>	Gresshoppesanger	I	VU ^o	D1	J, V
<i>Luscinia luscinia</i>	Nattergal	I	NT		J, S
<i>Melanitta fusca</i>	Sjørørre	I	NT		L
<i>Mergus albellus</i>	Lappfiskand	I	EN ^o	D1	L, S
<i>Numenius arquata</i>	Storspove		NT		J, K
<i>Oceanodroma leucorhoa</i>	Stormsvale	I	NT ^o		K, M
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Steinskvett	I	NT		F, J
<i>Pandion haliaetus</i>	Fiskeørn	I	NT ^o		L, S
<i>Panurus biarmicus</i>	Skjeggmeis		NT ^o		L, V
<i>Perdix perdix</i>	Rapphøne		RE		J
<i>Pernis apivorus</i>	Vepsevåk	I	EN	A2bc; C1	J, S
<i>Philomachus pugnax</i>	Brushane		DD		V
<i>Phoenicurus ocburo</i>	Svartrødstjert	I	VU ^o	D1	J
<i>Phylloscopus borealis</i>	Lappsanger	I	NT ^o		S
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bøksanger	I	NT		S
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåspett	I	NT		S
<i>Picus canus</i>	Gråspett	I	NT		S
<i>Pinicola enucleator</i>	Konglebit	I	VU	C1	S
<i>Podiceps auritus</i>	Horndykker	I	EN	C1	L
<i>Podiceps cristatus</i>	Toppdykker		NT ^o		L
<i>Porzana porzana</i>	Myrrikse	I	EN	D1	L, V
<i>Rallus aquaticus</i>	Vannrikse		VU ^o	D1	V

Art Species	Norsk artsnavn Norwegian common name	Lister Lists	Kategori Category	Kriterier Criteria	Naturtype Type of environment
<i>Rissa tridactyla</i>	Krykkje		VU	A2b	K, M
<i>Saxicola torquatus</i>	Svartstrupe	I	NT°		J
<i>Stercorarius parasiticus</i>	Tyvjo		NT		F, V
<i>Sterna hirundo</i>	Makrellterne	I	VU	A2bc	K, L
<i>Streptopelia decaocto</i>	Tyrkerdue		VU	A2a; C1	J, S
<i>Strix nebulosa</i>	Lappugle	I	VU°	D1	S, V
<i>Strix uralensis</i>	Slagugle	I	VU°	D1	S
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stær		NT		J
<i>Sylvia nisoria</i>	Hauksanger	I	CR	D1	J, S
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Dvergdykker		NT°		L
<i>Uria lomvia</i>	Polarlomvi		NT°		K, M
<i>Uria aalge</i>	Lomvi		CR	A2ab	K, M
<i>Vanellus vanellus</i>	Vipe	I	NT		J, K, V
Svalbard					
<i>Alca torda</i>	Alke		NT°		K
<i>Arenaria interpres</i>	Steinvender		NT°		F
<i>Branta bernicla</i>	Ringgås		NT		F
<i>Calidris alba</i>	Sandløper		VU°	D1	F
<i>Calidris alpina</i>	Myrsnipe		NT°		F
<i>Calidris canutus</i>	Polarsnipe		EN°	D1	F
<i>Charadrius hiaticula</i>	Sandlo	I	NT°		F
<i>Larus hyperboreus</i>	Polarmåke		NT		F, K
<i>Larus sabini</i>	Sabinemåke		EN°	D1	F
<i>Pagophila eburnea</i>	Ismåke	GI	EN	C1	F, K
<i>Phalaropus fulicarius</i>	Polarsvømmesnipe		VU	D1	L
<i>Phalaropus lobatus</i>	Svømmesnipe		VU°	D1	L
<i>Pluvialis apricaria</i>	Heilo	I	EN°	D1	F
<i>Rissa tridactyla</i>	Krykkje		NT		K, M
<i>Stercorarius longicaudus</i>	Fjelljo		VU°	D1	F
<i>Uria aalge</i>	Lomvi		VU	A2b; D2	K

